

VAIKO GLOBA

Globa (rūpyba) – likusio be tėvų globos vaiko, įstatymų nustatyta tvarka patikėto fiziniam arba juridiniam asmeniui, priežiūra, auklėjimas ir ugdymas, kitų jam tinkamų dvasiškai ir fiziškai augti sąlygų sudarymas ir palaikymas, jo asmeninių, turtinių teisių bei teisėtų interesų gynimas ir atstovavimas jiems.

Vaikui globa (rūpyba) nustatoma, kai vaiko tėvai dėl nepalankiai susiklosčiusių aplinkybių:

- Gyvenimo būdo,
- Žalingų įpročių,
- Priklausomybių,
- Ligos,
- Įgūdžių stokos,
- Negebėjimo saugiai auklėti ir auginti vaiką ar kitų objektyvių priežasčių.

Globa nustatoma vaikams, kurie neturi 14 metų. Vyresniems negu 14 metų vaikams yra skiriamas rūpintojas. Šios sąvokos siejamos su vaiko dalyvavimu, priimant su juo susijusius sprendimus ar atstovaujant jo interesams, vaikui tenka daugiau atsakomybės. Esminio skirtumo tarp globėjo ir rūpintojo pareigų nėra.

Vaiko globėju (rūpintoju) gali būti:

1. pilnametis;
2. nepripažintas neveiksniu šioje srityje arba ribotai veiksnium šioje srityje;
3. nuo kurio nėra atskirtas vaikas;
4. kuriam nėra ar nebuvo apribota tėvų valdžia;
5. jeigu anksčiau jo, kaip vaiko globėjo (rūpintojo), įgaliojimai nebuvo nutraukti šio kodekso 3.246 straipsnio 2 dalyje nustatytais pagrindais;
6. kuris nėra teistas už tyčinį nusikaltimą žmoniškumui, žmogaus gyvybei, laisvei, seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui, vaikui ir šeimai, visuomenės saugumui, dorovei, nusikaltimą, pavojingą žmogaus gyvybei ir sveikatai, sunkų sveikatos sutrikdymą, taip pat nusikaltimą, susijusį su disponavimu narkotinėmis ar psichotropinėmis, nuodingosiomis ar stipriai veikiančiomis medžiagomis, neatsižvelgiant į tai, ar teistumas yra išnykęs, ar panaikintas įstatymų nustatyta tvarka. Dėl asmens, kuris buvo nuteistas už kitas nusikalstamas veikas ar kuriam buvo paskirtos administracinės nuobaudos ir (ar) administracinio poveikio priemonės, teisės būti vaiko globėju (rūpintoju) sprendžiama, įvertinus padarytos (padarytų) nusikalstamos (nusikalstamų) veikos (veikų) ar administracinio (administracinių) nusižengimo (nusižengimų) pobūdį, pavojingumą ir atsižvelgus į vaiko interesus.
7. neturintis psichikos ir elgesio sutrikimų ar nesergantis kitomis ligomis, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija ([Ligų, kuriomis sergantis asmuo negali būti įvaikintoju ir \(ar\) negali būti skiriamas vaiko globėju \(rūpintoju\), sąrašas](#));
8. jeigu jo ir globos centro tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartis nebuvo nutraukta dėl netinkamo jos vykdymo;
9. kuris Vyriausybės patvirtintuose Vaiko globos organizavimo nuostatuose nustatyta tvarka yra tinkamai pasirengęs globoti (rūpinti) vaiką;
10. kurio sutuoktinis ar kartu gyvenantis santuokos neįregistravęs asmuo atitinka šio straipsnio 2, 4, 5, 6, 8, 9 ir 10 punktuose nustatytus reikalavimus, o kiti kartu gyvenantys vyresni kaip šešiolikos

metų asmenys – šio straipsnio 4, 5, 6, 8 ir 9 punktuose nustatytus reikalavimus. Dėl vaiko globėjo (rūpintojo), kurio sutuoktinis ar kartu gyvenantis santuokos neįregistravęs asmuo arba kiti kartu gyvenantys vyresni kaip šešiolikos metų asmenys neatitinka šio straipsnio 8 punkte nustatyto reikalavimo, skyrimo valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija sprendžia, įvertinusi šių asmenų sveikatos sutrikimo (sutrikimų) pobūdį, pavojingumą ir atsižvelgusi į vaiko interesus.

Kur kreiptis?

Jeigu norite globoti (rūpinti) šeimoje be tėvų globos likusį vaiką, galite prašymą pateikti dviem būdais:

- kreiptis į gyvenamosios vietos Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos teritorinį skyrių (Tarnybos teritorinių skyrių adresų sąrašas: <https://vaikoteises.lrv.lt/lt/struktura-ir-kontaktine-informacija/kontaktai/teritoriniai-skyriai/>), kurio darbuotojams padedant, bus pradėta globos (rūpybos) procedūra.
- pasinaudoti elektronine paslauga „Asmens skyrimas vaiko globėju (rūpintoju)“ ir pateikti prašymą elektroniniu būdu portale www.spis.lt

DOKUMENTAI:

1. Prašymą, kuriame nurodote savo vardą, pavardę, gimimo datą arba asmens kodą, gyvenamąją vietą, telefono numerį (-ius), elektroninį paštą (-us), šeimoje augančių nepilnamečių vaikų skaičių, pageidaujama globoti (rūpinti) vaikų skaičių, jų amžių, lytį, globos (rūpybos) rūšį, jei asmens prašymas teikiamas dėl konkretaus vaiko globos (rūpybos) ir jei vaiką ir asmenį sieja giminystės ryšiai, nurodomas vaiką ir asmenį siejantis giminystės ryšys.
2. Sveikatos apsaugos ministro nustatytos formos savo ir kartu gyvenančių vyresnių kaip šešiolikos metų asmenų medicininius pažymėjimus (forma Nr. 046/a), išduotus likus ne daugiau kaip dvylikai mėnesių iki prašymo dėl tapimo vaiko globėju (rūpintoju) pateikimo Tarnybos teritoriniam skyriui dienos;
3. Kartu gyvenančių vyresnių kaip 16 metų asmenų rašytinius sutikimus dėl to, kad Jūs norite tapti be tėvų globos palikto vaiko globėju (rūpintoju).

Svarbu! Prašymas dėl paskyrimo vaiko globėju (rūpintoju) bus pradėtas nagrinėti pateikus visus nurodytus dokumentus.

Prašymo, sutikimo formos

[Prašymas dėl galimybės tapti vaiko globėju \(rūpintoju\), budinčiu, nuolatiniu globotoju, šeimynos stegėju ar dalyviu](#)

[Vyresnio kaip 16 metų asmens sutikimo forma](#)